

اگر توان مدیریتی ندارید مسئولیت نپذیرید

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی پیش از آغاز جلسه درس خارج فقه، با شرح روایتی درباره توصیه پیامبر اعظم (ص) خطاب به جناب ابوذر، ضمن انتقاد به ثبت‌نام بی‌محابای برخی افراد در انتخابات مجلس، تاکید کردند: هر مسئولیتی، هر سمتی، هر توانایی‌ای، در کنارش یک مسئولیتی دارد، یک تعهدی وجود دارد. باید دید که آیا می‌توانید آن تعهد را انجام بدهید یا نه؟ این خیلی درس بزرگی است».

متن سخنان رهبر انقلاب اسلامی به شرح زیر است:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلٰی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِیْنَ وَ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلٰی اَعْدَائِهِمْ اَجْمَعِیْنَ.

عَنْ اَبِي ذَرٍّ (سَلَامُ اللّٰهِ عَلَيْهِ) اَنَّ الذَّابِيَّ - (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ يَا اَبَا ذَرٍّ اِنِّي اُحِبُّ لَكَ مَا اُحِبُّ لِنَفْسِي اِنِّي اَرَاكَ ضَعِيفًا فَلَا تُؤَمَّرَنَّ عَلَيَّ اِثْنَيْنِ وَ لَا تَوَلَّيْنِ - مَا لَ يَتِّمِ.

قَالَ يَا اَبَا ذَرٍّ اِنِّي اُحِبُّ لَكَ مَا اُحِبُّ لِنَفْسِي

خود جناب ابی‌ذر این توصیه‌ی پیغمبر به خودش را ذکر میکند؛ برای ماها هم درس است، درس بسیار بزرگی است. حضرت به او فرمود من هر چه برای خودم دوست میدارم، برای تو هم دوست میدارم؛ یعنی آن چیزی که میخواهم به تو بگویم، از روی کمال محبت است؛ چون انسان به خودش کمال محبت را دارد. خب حالا آن حرفی که حضرت میخواهد به ابی‌ذر بزند چیست؟

اِنِّي اَرَاكَ ضَعِيفًا

من جناب‌عالی را در مدیریتت، ضعیف می‌بینم. خیلی آدم خوبی هستی، مجاهد فی‌سبیل‌الله، رُکُگُو، و آسمان بر راست‌گوتر از او سایه نی‌فکنده، زمین راست‌گوتر از او را بر خودش حمل نکرده؛ اینها همه به جای خود محفوظ، اما شما آدم ضعیفی هستی.

فَلَا تُؤَمَّرَنَّ عَلَيَّ اِثْنَيْنِ

حالا که آدم ضعیفی هستی، مواظب باش بر دو نفر هم ریاست نکنی! یعنی پیدا است آن ضعیفی هم که حضرت فرمودند، ضعف در مدیریتت است؛ یعنی تو آدمی هستی که مدیریتت نداری؛ اگر چنانچه بر دو نفر یا بیشتر ریاست پیدا کردی، نمیتوانی کار آنها را به سامان برسانی. این،

درس برای ماها است. ما -حالا همی ما نه؛ بعضی‌مان این جوری هستیم- به مجرد اینکه یک مسندی، یک جایی، یا خالی میشود یا ممکن است خالی بشود، فوراً چشم میدوزیم که برویم آنجا! خب شما اول نگاه کن بین میتوانی یا نمیتوانی. حالا بحث اسم‌نویسی برای انتخابات مجلس است، گفتند شروع شده، همین طور بدون محابا میروند! خب شما که میخواهی بروی آنجا، آنجا سؤال دارد؛ این توانایی‌ای که خدا به من و شما میدهد، کنارش مسئولیت هست. این [مطلبی] که عرض میکنم، در مورد خود این حقیر از همه بیشتر است. شما هم همین جور؛ یعنی آن کسانی که مسئولیتی دارند، همین جور. هر مسئولیتی، هر سمتی، هر توانایی‌ای، در کنارش یک مسئولیتی دارد، یک تعهدی وجود دارد. میتوانید آن تعهد را انجام بدهید یا نه؟ این خیلی درس بزرگی است.

وَلَا تَوَلَّيْنَا مَالَ يَتِيمٍ

هیچ مال یتیمی را هم شما به عهده نگیر. نه از باب اینکه احتمال این وجود دارد که خدای نکرده مثلاً ایشان دست‌درازی میکند به مال یتیم. خب مقام ابی‌ذر خیلی بالاتر از این حرفها است، نزدیک مقام عصمت است مقام او؛ پس این احتمال در او نیست. علت اینکه میگویند تولیّت مال یتیم را قبول نکن، این است که نمیتوانی حق یتیم را به او بدهی؛ دیگران می‌آیند دست‌درازی میکنند، جناب‌عالی هم آدم ضعیفی هستی، تدبیر لازم را نداری و نمیتوانی. برجستگی‌های نظام اسلامی و نظام ارزشهای اسلامی اینها است؛ یعنی در درجه‌ی اول، من و شما خودمان مسئولیم که ببینیم این کار را قبول بکنیم؟ نکنیم؟ میتوانیم؟ نمیتوانیم؟ این بسیار مسئله‌ی مهمی است.